

o episkopáte“. Koncil učí, že hierarchická štruktúra nie je ľudským výtvorom slúžiacim na vnútornú organizáciu Cirkvi ako spoločenského tela, ale je božskou ustanovizňou, ktorá má zachovať poslanie zverené Kristom apoštolom až do konca časov.

Skutočnosť, že sa tejto téme venuje III. kapitola až po tom, čo sa v prvých dvoch rozjíma o vlastnej podstate Cirkvi, neznamená, že hierarchické zriadenie je prvkom neskorším než Boží ľud. Ako pripomína dekrét *Ad gentes*: „Takto boli apoštoli zárodkom nového Izraela a zároveň počiatkom posvätnéj hierarchie.“, ako spoločenstvo vykúpených Kristovou Paschou, ustanovené ako prostriedok spásy pre svet.

Aby sme správne pochopili úmysel Koncilu, je vhodné pozorne čítať názov III. kapitoly *Lumen gentium*, ktorý vyjadruje základnú štruktúru Cirkvi prijatú od Boha Otca skrze Syna a dovŕšenú vyliatím Ducha Svätého. Konciloví otcovia nechceli predstaviť inštitucionálne prvky Cirkvi v zmysle, ktorý by mohol naznačovať pojem „konštitúcia“, ak by sa chápal v modernom význame. Dokument sa sústreďuje na „služobné čiže hierarchické kňazstvo“, ktoré sa „podstatne, a nielen stupňom“ líši od všeobecného kňazstva veriacich, pričom pripomína, že „sú na seba navzájom zamerané, keďže jedno i druhé má svojím vlastným spôsobom účasť na jedinom Kristovom kňazstve“.

Koncil sa teda zaoberá službou, ktorá sa odovzdáva mužom obdareným posvätnou mocou pre službu v Cirkvi: osobitne sa zastavuje pri episkopáte, potom pri presbyteráte a pri diakonáte ako stupňoch jednej sviatosti posvätného stavu.

Prívlaskom „hierarchická“ chce Koncil označiť posvätný pôvod apoštolskej služby v konaní Ježiša, Dobrého pastiera, ako aj jej vnútorné vzťahy. Predovšetkým biskupi a prostredníctvom nich presbyteri a diakoni prijali úlohy, ktoré ich vedú k službe „všetkým, ktorí patria k Božiemu ľudu“, aby „slobodne a usporiadane smerovali k tomu istému cieľu a dosiahli spásu“.

Lumen gentium opakovane a účinne pripomína kolegiálny a spoločenstvom poznačený charakter tohto apoštolského posolania a zdôrazňuje, že „úrad, ktorý Pán zveril pastierom svojho ľudu, je skutočná služba, ktorá sa vo Svätom písme výstižne nazýva ‚diakonia‘, čiže služba“. Preto svätý Pavol VI. predstavil hierarchiu ako skutočnosť „zrodenú z Kristovej lásky, aby uskutočňovala, šírila a zaručovala neporušené a plodné odovzdávanie pokladu viery, príkladov, prikázaní a chariziem, ktoré Kristus zveril svojej Cirkvi“. Drahé sestry, drahí bratia, prosme Pána, aby svojej Cirkvi posielal služobníkov zapálených evanjeliovou láskou, oddaných dobru všetkých pokrstených a odvážnych misionárov vo všetkých častiach sveta.

Myšlienka na tento týždeň

Nielen, že nepoznáme Boha ináč ako cez Ježiša Krista, ale aj seba poznáme len cez Ježiša Krista. Poznáme život a smrť len cez Ježiša Krista.

(J. G. Bennet)

Farský list, katolícky informačný bulletin vydávaný pre vnútornú potrebu Rímskokatolíckej farnosti Najsvätejšej Trojice, Udavské (udavске@abuke.sk).

Vydávaný bez jazykovej úpravy.

Číslo účtu Udavské: SK61 0900 0000 0000 8690 9062; Veľopolie: SK79 0900 0000 0004 6174 6905

Farský list

farnosti Najsvätejšej Trojice v Udavskom

31. máj 2026

Cirkev ako kňazský a prorocký ľud
Pápež Lev XIV. na generálnej audiencii

„Vy ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo, aby ste zvestovali slávne skutky toho, ktorý vás z tmy povolal do svojho obdivuhodného svetla. Kedysi ste ani ľuďom neboli, a teraz ste Boží ľud; vy, čo ste nedosiahli milosrdenstvo, teraz ste milosrdenstvo dosiahli.“ 1Pt 2, 9 – 10

Dnes by som sa chcel opäť venovať druhej kapitole koncilovej konštitúcie *Lumen gentium*, venovanej Cirkvi ako Božiemu ľudu.

Mesiášsky ľud dostáva od Krista účasť na kňazskom, prorockom a kráľovskom diele, v ktorom sa uskutočňuje jeho spásonosné poslanie. Konciloví otcovia učia, že Pán Ježiš prostredníctvom novej a večnej zmluvy ustanovil kráľovstvo kňazov, keď ustanovil svojich učeníkov do „kráľovského kňazstva“. Toto spoločné kňazstvo veriacich je darované krstom, ktorý nás oprávňuje klaňať sa Bohu v duchu a pravde a „verejne vyznávať vieru, ktorú sme prijali od Boha prostredníctvom Cirkvi“. Okrem toho prostredníctvom sviatosti birmovania sú všetci pokrstení „dokonalejšie spojení s Cirkvou a bohato obdarúvaní osobitnou silou Ducha Svätého, takže sú ako praví Kristovi svedkovia väčšmi povinní šíriť a brániť vieru slovom i skutkom“. Toto zasvätenie je základom spoločného posolania, ktoré spája vysvätených kňazov a veriacich laikov.

V tejto súvislosti pápež František poznamenal: „Hľadiet' na Boží ľud znamená pamätať na to, že všetci vstupujeme do Cirkvi ako laici. Prvou sviatosťou, tou, ktorá navždy pečatuje našu identitu a na ktorú by sme mali byť vždy hrdí, je krst. Prostredníctvom neho a pomazaním Duchom Svätým sú [veriaci] „posvätení na duchovnú stavbu a sväté kňazstvo“, takže všetci spolu tvoríme svätý verný Boží ľud“.

Vykonávanie kráľovského kňazstva prebieha mnohými spôsobmi, ktoré všetky smerujú k nášmu posväteniu, predovšetkým účasťou na eucharistickej obete. Prostredníctvom modlitby, askézy a činnej lásky tak svedčíme o živote obnovenom Božou milosťou. Ako to zhrňuje Koncil, „posvätný a organicky usporiadaný ráz kňazského spoločenstva sa uskutočňuje prostredníctvom sviatostí a čností“.

Konciloví otcovia ďalej učia, že svätý Boží ľud sa podieľa aj na prorockom poslaní Krista. V tejto súvislosti uvádzajú dôležitú tému zmyslu pre vieru (*sensus fidei*) a súhlasu veriacich (*consensus fidelium*). Doktrínálna komisia koncilu upresnila, že tento *sensus fidei* „je akousi schopnosťou celej Cirkvi, vďaka ktorej vo svojej viere rozpoznáva odovzdané zjavenie, rozlišuje medzi pravdou a lžou vo veciach viery a zároveň do nej preniká hlbšie a plnšie ju uplatňuje v živote“. Zmysel viery teda nepatrí jednotlivým veriacim ako takým, ale ako členom Božieho ľudu ako celku.

Lumen gentium sústreďuje pozornosť na tento posledný aspekt a spája ho s neomylnosťou

Program sv. omši
1. — 7. jún 2026

	Udarské	Velopolie
<i>Pondelok</i> Sv. Justína, mučeníka (spomienka)		
<i>Utorok</i> Utorok 9. týždňa v Cezročnom období		18.30 + Jozef, Juraj, Verona Harvan
<i>Streda</i> Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi (vigília)		18.30 + Ján a Helena Valichnač
<i>Štvrtok</i> PRIKÁZANÁ SLÁVNOSŤ: Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi (slávnosť)	18.30 Za farnosť	
<i>Piatok</i> Sv. Bonifáca, biskupa a mučeníka (spomienka)	18.30 Na úmysel ordinára	17.30 + Ján Lukáč
<i>Sobota</i> Preblahoslavennej Panny Márie v sobotu (spomienka)	9.00 + Mária, Ján, Mária, Pavol, Pavol Bartko	
<i>Nedeľa</i> 10. nedeľa v Cezročnom období	9.00 ZBP Miron a Miron Blaščák	10.30 Za farnosť

Sviatosť zmierenia

	Udarské	Velopolie
<i>Utorok</i>		17.30—18.30

Udarské a Velopolie – zbierka na potreby kostola

V nedeľu 7. júna je možnosť prispieť na potreby kostola milodarom do zvončeka.

Udarské – upratovanie kostola

Upratovanie kostola v sobotu o 9.30: Mária Dupaľová a Anna Ondicová.

Velopolie – upratovanie kostola

Upratovanie kostola: rodina Marková a rodina Vassová.

Služba lektorov (1. — 7. jún)

Udarské

Štvrtok - Gabriela Cmariková a Monika Stebilová

Piatok - Mária Nergešová

Sobota - Bernard Behún

Nedeľa - Mária Feriková a Darina Šteňková

Velopolie

Utorok - Lenka Hlubíková

Streda - Jana Tarbajová a Daniela Trešňáková

Piatok - Kristína Trešňáková

Nedeľa - Zuzana Tokarová a Katarína Čabalová

Udarské – Prvá sobota

V sobotu 6. júna o 8.15 bude vo farskom kostole pobožnosť Fatimskej soboty.

Cirkvi, s ktorou je neomylnosť rímskeho pápeža úzko spätá a ktorej slúži. „Spoločenstvo veriacich ako celok, ktorému sa dostalo pomazania od Ducha Svätého, sa nemôže myliť vo viere a túto svoju osobitnú vlastnosť prejavuje nadprirodzeným zmyslom pre vieru, ktorý je v celom ľude, keď od biskupov až po posledného veriaceho laika vyjadruje svoj všeobecný súhlas vo veciach viery a mravov“. Cirkev teda ako spoločenstvo veriacich, ktoré samozrejme zahŕňa aj duchovných pastierov, sa nemôže myliť vo viere: orgánom tejto jej vlastnosti, založeným na pomazaní Duchom Svätým, je nadprirodzený zmysel pre vieru celého Božieho ľudu, ktorý sa prejavuje v súhlase veriacich. Z tejto jednoty, ktorú chráni cirkevné magisterium, vyplýva, že každý pokrstený je aktívnym subjektom evanjelizácie, povolaný vydávať dôsledné svedectvo o Kristovi podľa prorockého daru, ktorý Pán vlieva do celej svojej Cirkvi.

Duch Svätý, ktorý k nám prichádza od zmŕtvychvstalého Ježiša, totiž „rozdeľuje medzi veriacich všetkých stavov aj osobitné milosti, pomocou ktorých ich robí schopnými a ochotnými podujat' sa na rozmanité diela a úlohy užitočné na obnovu a ďalšie budovanie Cirkvi“. Zvláštnym prejavom tejto charizmatickej vitality je zasvätený život, ktorý neustále kľíči a rozkvitá pôsobením milosti. Aj cirkevné združenia sú žiarivým príkladom rozmanitosti a plodnosti duchovných ovocí pre budovanie Božieho ľudu.

Milovaní, prebuďme v sebe povedomie a vďačnosť za to, že sme dostali dar byť súčasťou Božieho ľudu, a tiež zodpovednosť, ktorú to so sebou prináša.

Katolícka cirkev má svoj základ v apoštoloch, ktorých Kristus ustanovil za živé stĺpy svojho mystického Tela, a má hierarchický rozmer, ktorý slúži jednotě, poslaniu a posväcovaniu všetkých jej členov. Tento posvätný poriadok je trvalo založený na apoštoloch, keďže sú hodnovernými svedkami Ježišovho zmŕtvychvstania a boli samotným Pánom poslaní na misiu do sveta. Pretože apoštoli sú povolaní verne uchovávať spásenosné učenie Učiteľa, odovzdávajú svoju službu mužom, ktorí až do Kristovho návratu pokračujú v posväcovaní, vedení a vyučovaní Cirkvi „prostredníctvom svojich nástupcov v pastoračnej službe“.

Táto apoštolská postupnosť, založená na evanjeliu a Tradícii, je rozpracovaná v III. kapitole konštitúcie Lumen gentium, nazvanej „O hierarchickom zriadení Cirkvi a osobitne